

Polska Izba Cła Logistyki i Spedycji

Słubice, dnia 10.04.2014

Szanowny Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

dotyczy: ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych z dnia 04.04.2014

Szanowny Panie Marszałku!

W imieniu Polskiej Izby Cła, Logistyki i Spedycji (dalej: *Izba*) uprzejmie informuję, że nasza Izba zgłosiła w toku prowadzonych przez Sejmową Komisję Nadzwyczajną do spraw związanych z ograniczeniem biurokracji swoje uwagi do projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych, druk sejmowy nr 1576.

Ustawa zmienia cały szereg przepisów ustawowych, wśród których chcielibyśmy zwrócić uwagę Pana Marszałka na zmiany wprowadzane w Prawie celnym¹. Ponieważ zgłoszone przez naszą Izbę uwagi nie zostały w całości uwzględnione a zmiany w tej ustawie są w ocenie naszej Izby bardzo istotne dla wszystkich podmiotów dokonujących obrotu towarowego z zagranicą, pozwalamy sobie ponownie przesać na ręce Pana Przewodniczącego nasze uwagi prosząc o ich przekazanie do właściwej Komisji zajmującej się pracami nad przedmiotową ustawą.

W wypadku jakichkolwiek pytań proszę o kontakt.

Z poważaniem

Piotr Gołdyn
Prezes Rady

Przepisy:

1) Ustawa z dnia 19.03.2004 **Prawo celne** (Dz.U. z 2004 Nr. 68 poz. 622 z późn.zm.).

**Uwagi do ustawy
z dnia 4 kwietnia 2014
o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych**

Podstawową zmianą wynikającą z art. 14 ustawy o ułatwieniu dostępu do niektórych zawodów regulowanych¹ (dalej: *ustawa*) w Prawie celnym² jest rezygnacja – w celu uzyskania wpisu na listę agentów celnych – z egzaminu na agenta celnego i zastąpienie go wymogiem zdobycia odpowiedniego doświadczenia lub kwalifikacji w sprawach celnych.

Jakkolwiek zaproponowaną zmianę, w szczególności jej cel, należy ocenić pozytywnie, gdyż wprowadza ona ułatwienia w dostępie do zawodu agenta celnego i co za tym idzie w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, to w ocenie naszej Izby przyjęty projekt wymaga pewnych korekt w zakresie przyjętych rozwiązań.

1. Rezygnacja z wymogu wykształcenia średniego, posiadania pełni praw publicznych oraz dawania rękojmi prawidłowego wykonywania czynności agenta celnego

W pierwszej kolejności nasza Izba pragnie zwrócić uwagę, że jakkolwiek sam cel ustawy – deregulacja dostępu do zawodu agenta celnego – jest słuszny, to nie można zapominać, że podstawową funkcją prawa – oprócz stworzenia przyjaznych ram dla prowadzenia działalności gospodarczej i wykonywania zawodu – winno być stworzenie takich ram prawnych, w których wykonywanie takiej działalności i zawodu będzie bezpieczne zarówno dla organów publicznych jak i innych uczestników rynku.

W tym zakresie zaś rezygnacja z obowiązku legitymowania się przez osobę, która chce być wpisana na listę agentów celnych przynajmniej wykształceniem średnim, pełnią praw publicznych czy obowiązku dawania swoim postępowaniem rękojmię prawidłowego

wykonywania czynności agenta celnego wydaje się – w ocenie naszej Izby – zbyt daleko idąca. Wprowadza niepotrzebne ryzyko dla potencjalnych klientów reprezentowanych przez przyszłych agentów celnych. W ocenie naszej Izby zmiany powinny iść w innym kierunku, tzn. promować osoby dobrze wykształcone i wiarygodne, które swoim postępowaniem dają gwarancję (lub przynajmniej nadzieję), że swoje obowiązki przedstawiciela w sprawach celnych będą wykonywali prawidłowo.

W związku z powyższym w ocenie naszej Izby w art. 14 pkt 1) ustawy, zmieniającej art. 80 ust. 1 Prawa celnego, powinny zostać dopisane następujące punkty:

- posiada pełnię praw publicznych
- posiada średnie wykształcenie
- daje rękojmię prawidłowego wykonywania czynności agenta celnego

2. Zastąpienie egzaminu wymogiem kwalifikacji lub doświadczenia w obsłudze podmiotów gospodarczych

Najważniejszą zaproponowaną zmianą wynikającą z przedmiotowej ustawy jest zastąpienie wymogu zdania egzaminu na agenta celnego wymogiem posiadania doświadczenia lub kwalifikacji w zakresie obsługi celnej podmiotów gospodarczych.

W ocenie naszej Izby przyjęte sformułowanie wydaje się niefortunne. Zawężenie obowiązku posiadania kwalifikacji czy doświadczenia do kwalifikacji czy doświadczenia w obsłudze podmiotów gospodarczych jest niezrozumiałe, gdyż zupełnie pomija aspekt związany z obsługą celną osób prywatnych. W konsekwencji doświadczenie zdobyte przy obsłudze celnej osób prywatnych (np. zw. z odprawą mienia przemieszczanego) nie mogłoby zostać uwzględnione dla celów wpisu na listę agentów celnych. Należy zaś zwrócić uwagę na okoliczność, że obowiązujące przepisy odnoszą się zarówno do osób prywatnych jak i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, wprowadzając dla tych pierwszych pewne ułatwienia w niektórych sytuacjach. Nie zmienia to jednak okoliczności, że znakomita większość przepisów odnosi się do wszystkich podmiotów.

W ocenie naszej Izby z art. 14 pkt 1) ustawy, zmieniającej art. 80 ust. 1 pkt 2) Prawa celnego, powinno zostać usunięte sformułowanie „podmiotów gospodarczych”.

3. Brak rozróżnienia kwalifikacji od doświadczenia w obsłudze celnej

W ocenie naszej Izby zapisy określające warunki uznania, że osoba posiada doświadczenie i kwalifikacje w zakresie obsługi celnej, winien zostać przeformułowany w celu nadania im jednoznacznego brzmienia.

Zgodnie z art. 14 pkt 1) ustawy, zmieniającym art. 80 ust. 2 oraz ust. 3 Prawa celnego, egzamin zastąpiony został:

- posiadaniem kwalifikacji w zakresie obsługi celnej, przez co należy rozumieć cyt. „dyplom ukończenia studiów wyższych, na kierunku w dziedzinie nauk ekonomicznych, prawnych lub technicznych, obejmującym wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu prawa administracyjnego i finansowego, w szczególności prawa celnego, albo świadectwo ukończenia studiów podyplomowych w tym zakresie, to uznaje się, że posiada odpowiednie kwalifikacje”

- posiadaniem doświadczenia w zakresie obsługi celnej, przez co należy rozumieć cyt. „okres zawodowego wykonywania przed organem celnym czynności określonych przepisami prawa celnego lub okres kształcenia specjalistycznego w szkołach policealnych, przygotowujące do wykonywania takich czynności, w przypadku ukończenia go nie wcześniej niż 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis”.

W ocenie naszej Izby powyższe sformułowanie nie jest poprawne, gdyż nie rozróżnia w sposób jednoznaczny uzyskanych kwalifikacji oraz zdobytego doświadczenia. W ocenie naszej Izby za kwalifikacje należy uznać zarówno dyplom studiów wyższych i świadectwo ukończenia studiów podyplomowych jak i świadectwo ukończenia kształcenia specjalistycznego w szkole policealnej. Nie sposób uznać kształcenie w szkole policealnej za w jakikolwiek sposób porównywalne do zdobywania doświadczenia zawodowego.

Niezależnie od powyższego nasza Izba stoi na stanowisku, iż nie ma podstaw, by pomijać – dla celów uznania **kwalifikacji** na potrzeby wpisu na listę agentów celnych – inne kierunki studiów niż te z zakresu nauk technicznych, ekonomicznych i prawnych.

W pierwszej kolejności naszej Izbie nie są znane studia z zakresu nauk technicznych, które swoim programem obejmowałyby wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu prawa administracyjnego i finansowego, w szczególności prawa celnego. Co więcej, należy mieć wątpliwości, czy takie studia kiedykolwiek powstaną, gdyż wiedza i kompetencje z zakresu prawa administracyjnego, finansowego i celnego nie są na kierunkach technicznych w ogóle wykładane lub wykładane, jeżeli w ogóle, w postaci szczątkowej.

Podobnie jest na kierunkach studiów ekonomicznych czy prawnych, gdzie wprowadzie prawo administracyjne i finansowe jest często jednym z oferowanych wykładów, jednak zazwyczaj jest to wykład na poziomie podstawowym i w ocenie naszej Izby żadną miarą nie sposób jest

uznać, że osoba po zdaniu egzaminu z tego przedmiotu posiada jakiekolwiek kwalifikacje w tym zakresie. Co więcej, nawet w sytuacji, gdy jednym z przedmiotów na danym kierunku studiów jest prawo administracyjne i finansowe, to rzadkością jest, by sprawy i prawo celne – jako jeden z elementów prawa finansowego – były szczegółowo omawiane. A dopiero pogłębione wykłady z tego zakresu mogłyby ewentualnie przekazać studentowi danego kierunku kompetencje mogące być podstawą do stwierdzenia posiadania odpowiednich kwalifikacji.

Dodatkowo można wysunąć generalną wątpliwość – skoro elementy prawa administracyjnego, finansowego i celnego są rzadkością na studiach ekonomicznych, prawnych i technicznych – dlaczego ustawa odnosi się jedynie do tych trzech kierunków studiów.

W konsekwencji nasza Izba stoi na stanowisku, iż odpowiednie kwalifikacje dla celów wpisu na listę agentów celnych powinny poświadczać dyplom studiów wyższych, świadectwo studiów podyplomowych lub szkoły policealnej, obejmujących swoim programem zagadnienia prawa finansowego i prawa i postępowania celnego i podatkowego.

W ocenie naszej Izby przyjęta w ustawie definicja doświadczenia – dla celów wpisu na listę agentów celnych – cyt. „okres zawodowego wykonywania przed organem celnym czynności określonych przepisami prawa celnego” wymaga również korekty.

W ocenie naszej Izby powyższe sformułowanie częściowo uniemożliwia uznanie zdobytego doświadczenia, gdyż za takie mogą być uznane – zgodnie z ustawą – jedynie czynności wykonywane cyt. „przed organem celnym”. Wydaje się bezspornym, że osoba która nie posiada uprawnień agenta celnego nie zostanie zatrudniona na samodzielny stanowisku. Co więcej, zgodnie z art. 78 Prawa celnego zgłoszenia celne w upoważnieniu bezpośrednim dokonywane być mogą jedynie przez osoby wpisane na listę agentów celnych. Z uwagi zaś na okoliczność, że upoważnienie bezpośrednie (z uwagi na zakres ryzyka i odpowiedzialności dla przedstawiciela) jest z reguły preferowane przez agencje celne, to osobom nie posiadającym uprawnień agenta a zatrudnionych w agencji celnej ciężko będzie wykazać wykonywanie czynności cyt. „przed organem celnym”.

W ocenie naszej Izby lepszym sformułowaniem byłoby przyjęcie w projekcie ustawy rozwiązania, że doświadczenie w zakresie obsługi celnej zdobywa się również na niesamodzielnych stanowiskach (a więc nie tylko przez wykonywanie czynności przed

organem celnym). Aby taki okres zatrudnienia mógł zostać uznany na poczet 'doświadczenia w zakresie obsługi celnej', musi to być zatrudnienie

- w jakiegokolwiek formie

- w agencji celnej lub bezpośrednio u podmiotu dokonującego obrotu towarowego z zagranicą

- na stanowisku związanym z obsługą celną

- pod okiem osoby wpisanej na listę agentów celnych.

Wprowadzenie tych dodatkowych kryteriów pozwoli – przy rezygnacji z egzaminu na agenta celnego – na zachowanie wysokiego poziomu merytorycznego agentów celnych, co będzie z korzyścią dla wszystkich zainteresowanych.

Szczegółowe zestawienie proponowanych zmian zostało przedstawione w załączonej tabeli.

W wypadku jakichkolwiek pytań proszę o kontakt.

Z poważaniem

Piotr Gołdyn
Prezes Rady

Przepisy:

1) Ustawa z dnia 04.04.2014 **o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych** (tekst ustawy uchwalony przez Sejm i przekazany do Senatu – Druk 1576).

2) Ustawa z dnia 19.03.2004 **Prawo celne** (Dz.U. z 2004 Nr. 68 poz. 622 z późn.zm.).